

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД 09 –...../.....2021 г.

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет и Заповед № РД 09-1102/21.05.2021 г. на министъра на образованието и науката

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Учебна програма за специфична професионална подготовка по учебен предмет речно законодателство за специалност код **8400102 „Корабоводене – речно“** от професия код **840010 „Корабоводител“** от професионално направление код **840 „Транспортни услуги“** съгласно приложението.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2021/2022 година.

X

Мария Гайдарова
Зам.-министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА
ПО
РЕЧНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД №

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 840 „ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ“

ПРОФЕСИЯ: 840010 „КОРАБОВОДИТЕЛ“

СПЕЦИАЛНОСТ: 8400102 „КОРАБОВОДЕНЕ - РЕЧНО“

С о ф и я, 2021 г.

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е предназначена за специалност „Корабоводене - речно“ от професионалното направление „Транспортни услуги“, в която по типовите учебни планове се изучава учебния предмет **речно законодателство**.

В учебната програма е включено учебно съдържание, с овладяването на което се цели учениците да придобият комплексни знания за нормативните изисквания на международните и националните нормативни документи, регламентиращи корабоплаването по вътрешните водни пътища на Европа, безопасността на корабоплаването, опазване на околната среда и водите от замърсяване при корабоплаване, правния статут на кораба и екипажа, изискваните документи за осигуряване безопасността на корабоплаването и ефективната търговска експлоатация на кораба.

Структурата на учебната програма е подчинена на изискването в началото да се усвои тази част от учебната информация, която служи като база за изясняване на останалото учебно съдържание и придобиването на професионални компетенции за корабните документи, условията за издаване и сроковете на валидност на документите.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от общообразователната, отрасловата и специфична професионална подготовка.

То се организира и провежда чрез теоретични уроци за нови знания и упражнения чрез активно включване на ученика в учебния процес, проблемно поставяне и изясняване на учебното съдържание, чрез работа с нормативни и корабни документи и чрез анализиране на данни.

Едновременно с усвояването на теоретични знания у учениците се формират навици за логическо мислене и способност самостоятелно и целесъобразно да тълкуват изискванията на нормативните документи и да придобият навици за поддържане на актуална информация за действащите в момента нормативни документи.

Обучението се провежда чрез теоретични уроци за нови знания и се организира с активното включване на ученика в учебния процес чрез проблемно поставяне и изясняване на учебното съдържание, чрез решаване на практически задачи с неголяма сложност с цел придобиване знания за документите, касаещи техническата и търговската експлоатация на кораба, изискванията на нормативните документи, касаещи безопасността на корабоплаването и опазване на околната среда и водите от замърсяване при корабоплаване, контролните органи, видовете нарушения и санкциите, прилагани при нарушаването на правните норми.

В центъра на обучението е ученикът с неговата познавателна дейност: да решава проблемни задачи, да проучва, синтезира, систематизира и анализира информация от различни източници. Учителят използва подходящи образователни техники и различни методи за преподаване в зависимост от методичната единица, като планира и подбира подходящи нагледни средства и материали.

Формирането на професионални компетенции по учебния предмет е на основата на усвояване на регламентирани принципи и правила, развитие на абстрактното мислене, както и на умения за ползване на специфичната речна транспортна терминология.

Образователно-технологичните модели като е-обучение, уеб-уроци, демонстрации, а също презентации и видео уроци по дадени теми или част от теми, работа с различни източници в интернет, електронни тестове, работни листи, електронни уроци и др. следва да се прилагат с цел постигане оптимален резултат в конкретна учебна ситуация и повишаване мотивацията на учениците за учене. Като форма на обратна връзка и оценка на знания и умения се използват устни и писмени методи, нестандартизирани тестове, изпълнение на самостоятелни практически задачи: проекти, доклади, презентации и др., за диагностиране степента на усвояване на основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат, както и идентифициране на обучителни дефицити и предприемане на мерки за преодоляването им.

Разнообразната по съдържание научна информация изисква обучението да се осъществява в специализиран учебен кабинет, оборудван с необходимите дидактически материали (чертежи, схеми, фотоси, табла, макети и др.), стандартна, справочна и техническа литература и др. и учебно-технически средства.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Основната цел на обучението по учебния предмет е учениците да придобият необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества) за:

- нормативните документи, регламентиращи правния режим в корабоплаването по вътрешните водни пътища;
- нормативните документи, регламентиращи безопасността на корабоплаването по вътрешните водни пътища;
- нормативните документи, регламентиращи опазването на околната среда и водите от замърсяване при корабоплаване;
- документите, удостоверяващи правния статут на кораба;
- задълженията, правата и изискванията, предявявани към членовете на корабния екипаж.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

Общият брой часове по учебния предмет е определен в специфичната професионална подготовка на типовия учебен план за специалност „Корабоводене - речно“.

В съответствие с типовия учебен план са разработени варианти на разпределение на учебните часове за преподаване на учебното съдържание по учебния предмет, както следва:

№ по ред	РАЗДЕЛ	Брой учебни часове	
		Вариант 22 ч.	Вариант 18 ч.
I.	Увод в международното морско публично право	2	1
II.	Правен режим на корабоплаването по река Дунав	10	8
III.	Изисквания към корабите	3	3
IV.	Изисквания към екипажа на корабите	3	3
V.	Пристанищни правила и изисквания	3	2
	Резерв часове	2	1
	Общ брой часове:	22	18

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

1. Учебното съдържание е структурирано в пет раздела, които обхващат общо дванадесет теми. За всеки раздел в програмата е определен минимален препоръчителен брой учебни часове. Учителят разпределя броя учебни часове за нови знания, упражнения и оценяване, в зависимост от възможностите и интересите на учениците, и методите на обучение.

2. Разликата между броя на учебните часове в учебния план и общия минимален брой, предвиден в учебната програма, определя резерв от часове, които се разпределят по теми в началото на учебната година от учителя по учебния предмет за допълнителни упражнения, затвърждаване на изученото учебно съдържание или работа по проекти.

3. Раздели и теми:

РАЗДЕЛ I. УВОД В МЕЖДУНАРОДНОТО МОРСКО ПУБЛИЧНО ПРАВО

Тема 1. Понятие, същност и значение на морското право.

Тема 2. Източници и субекти на морското право.

РАЗДЕЛ II. ПРАВЕН РЕЖИМ НА КОРАБОПЛАВАНЕТО

ПО РЕКА ДУНАВ

- Тема 1.** Принципи за осигуряване свободно и открито корабоплаване по Дунава.
- Тема 2.** Осъществяване на речния надзор по река Дунав.
- Тема 3.** Основни положения за плаване по река Дунава.
- Тема 4.** Специални изисквания при превоз на опасни товари.
- Тема 5.** Вътрешни водни пътища на Република България.
- Тема 6.** Опазване на околната среда и водите от замърсяване при корабоплаване.
- Тема 7.** Договор за морска застраховка.
- Тема 8.** Морски протест.
- Тема 9.** Аварии. Обявяване и разследване на аварийните случаи в корабоплаването.
- Тема 10.** Компетентни органи за прилагане на нормативните изисквания в корабоплаването.
Правомощия.
- Тема 11.** Административно-наказателни разпоредби прилагани при нарушения на нормативните изисквания.

РАЗДЕЛ III. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КОРАБИТЕ

- Тема 1.** Принадлежност и наименоване на корабите.
- Тема 2.** Вписване на корабите в регистрите на корабите.
- Тема 3.** Преглед и измерване на корабите.
- Тема 4.** Изисквания към устройството и оборудването на корабите, плаващи по вътрешните водни пътища.
- Тема 5.** Класификационни организации.
- Тема 6.** Снабдяване на корабите, плаващи по вътрешните водни пътища с корабни документи.

РАЗДЕЛ IV. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЕКИПАЖА НА КОРАБИТЕ

- Тема 1.** Капитан и корабен екипаж.
- Тема 2.** Норми за компетентност на морските лица.
- Тема 3.** Документи за удостоверяване на самоличността и компетентността на морските лица.
- Тема 4.** Окомплектоване на корабите с необходимия екипаж.
- Тема 5.** Продължителност на работа и почивка на членовете на екипажа.
- Тема 6.** Трудови отношения между членовете на екипажа и корабоприитежателя.

РАЗДЕЛ V. ПРИСТАНИЩНИ ПРАВИЛА И ИЗИСКВАНИЯ

- Тема 1.** Пристанища на Република България.
- Тема 2.** Оформяне пристигането и отплаването на корабите.

Тема 3. Гранично митнически контрол на корабите посещаващи пристанищата на Република България.

Тема 4. Договор за превоз на товари. Превозни документи.

Тема 5. Корабно агентиране.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В края на обучението по дисциплината учениците трябва

да знаят:

- изискванията на нормативните документи, регламентиращи правния режим в корабоплаването по вътрешните водни пътища;
- изискванията на нормативните документи, регламентиращи безопасността на корабоплаването по вътрешните водни пътища;
- изискванията на нормативните документи, регламентиращи опазването на околната среда и водите от замърсяване при корабоплаване;
- документите, удостоверяващи правния статут на кораба;
- задълженията, правата и изискванията, предявявани към членовете на корабния екипаж;

да могат да:

- познават, разбират и използват нормативните документи;
- обработват и попълват документи свързани с товарообработката на кораба;
- обработват и попълват документи свързани с оформяне пристигането и отплаването на корабите;
- водят корабен дневник;
- работят самостоятелно с нормативни документи, техническа и фирмена литература с цел намиране и обработване на необходимата информация, свързана с норми и изисквания на страните и на Европейския съюз за корабоплаването по река Дунав.

компетентности:

- комуникативност;
- трудова дисциплина и отговорност;
- работа самостоятелно и в екип;
- логично и аналитично мислене;
- проявява настреманост към професионално усъвършенстване и кариерно развитие.

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

.....

.....

VII. ЛИТЕРАТУРА

1. Дойнов, В. Н. Генчев. Дунав реката на Европа. Русе. 2011.
2. Димчев, Вл. Речен транспорт. НСБС. София. 2018.
3. Конвенция за режима на корабоплаване по Дунава. Допълнителен протокол към Конвенцията за режима на корабоплаването по река Дунав.
4. Дойнов, В. Българско дунавско корабоплаване. Фабер. 2002
5. Основни положения за плаване по Дунава, Правилник за плаване в Българския участък на река Дунав.
6. Правила за речния надзор по река Дунав.
7. Кодекс на търговското корабоплаване.
8. Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.
9. Наредба № 1 за вписване в регистъра на корабите.
10. Наредба № 2 за измерване на кораби, плаващи по вътрешните водни пътища.
11. Наредба № 3 за обслужване на безекипажните кораби.
12. Наредба № 5 за корабните документи.
13. Наредба № 6 за компетентност на морските лица.
14. Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя.
15. Правилник за опазване водите на река Дунав от замърсяване при корабоплаване.
16. Правила за превоз на опасни товари по Дунава.